

Vnmes

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tudományos évkönyve
Науковий вісник Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
Scholarly Annual of Ferenc Rákóczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

Vnmes

Limes – 2014

*A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve*

*Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II*

*Scholarly Annual
of Ferenc Rákóczi II. Transcarpathian Hungarian Institute*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ім. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ

LIMES

Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

2014

Том І

Ужгород
Видавництво В. Падяка
2014

УДК 001.89
ББК 72.4
L74

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
(протокол № 4 від 25 листопада 2014 року)*

„LIMES” засновано у 2014 році та видається за рішенням Видавничої ради
Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія KB №20762-10562P від 08.05.2014 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Йосип Сікура, доктор біологічних наук, професор, ЗУІ ім. Ф. Ракоці II
(головний редактор);

Іштван Керестень, кандидат педагогічних наук, доцент ЗУІ ім. Ф. Ракоці II;

Роберт Бачо, кандидат економічних наук, доцент ЗУІ ім. Ф. Ракоці II;

Ернест Іванчо, кандидат медичних наук, доцент ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

Відповідальний за випуск:

Ільдико Орос, кандидат педагогічних наук, президент ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

L74 LIMES : наук. вісн. Закарпат. угор. ін-ту ім. Ф. Ракоці II = A. P. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tudományos évkönyve / М-во освіти і науки України, Закарпат. угор. ін-т ім. Ф. Ракоці II = Ukrajna oktatási és tudományos minisztériuma, Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola ; редкол. : Й. Сікура (голов. ред.) = szerkesztés: dr. Szikura J. (főszerkesztő) [та ін.]. – Ужгород : Вид-во В. Падяка = Ungvár : V. Pagyak Kiadója, 2014. – Том I = I. évfolyam. – 228 с. : іл. + табл. + діаграми. – Текст угор., укр. та англ. мовами.

ISBN 978-966-387-090-8

У «Limes» публікуються наукові статті викладачів та студентів Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II, а також дослідження українських та іноземних вчених угорською, українською та англійською мовами. Видання вміщує праці з біології, географії, інформатики, літератури, хімії, економіки, мовознавства, історії та туризму.

УДК 001.89
ББК 72.7

ISBN 978-966-387-090-8

© Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA
RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

LIMES

**A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve**

2014

I. évfolyam

Ungvár
V. Pagyak Kiadója
2014

*Kiadásra javasolta: a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
(2014.11.25., 4. számú jegyzőkönyv).*

A „LIMES” 2014-ben alapított és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Tanácsának határozata alapján jelenik meg.

**Nyomatott tömegtájékoztatói eszközök állami nyilvántartásának igazolása:
széria: KB № 20762-10562P; kiadta: Ukrajna Állami Nyilvántartási Szolgálat
2014.05.08-án.**

SZERKESZTÉS:

dr. **Szikura József**, a biológiai tudományok kandidátusa, professzor, II. RFKMF;
dr. **Keresztény István**, a pedagógiai tudományok kandidátusa, docens, II. RFKMF;
dr. **Bacsó Róbert**, a közgazdasági tudományok kandidátusa, docens, II. RFKMF;
dr. **Ivancsó Ernő**, az orvostudományok kandidátusa, docens, II. RFKMF.

A KIADÁSÉRT FELEL:

dr. **Orosz Ildikó**, a pedagógiai tudományok kandidátusa, elnök, II. RFKMF.

A *LIMES* a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanárainak, hallgatóinak munkáit, valamint ukrainai és külföldi tudósok magyar, ukrán és angol nyelvű tanulmányait adja közre. Jelen kötet a biológia, földrajz, informatika, irodalom, kémia, közgazdaságtan, nyelvészet, történelem és a turizmus tudományágainak különböző területeit öleli fel.

A KÖTET TANULMÁNYAIBAN ELŐFORDULÓ ÁLLÍTÁSOKÉRT MINDEN ESETBEN A SZERZŐ FELEL.

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

TARTALOM

M. С. ДНІСТРЯНСЬКИЙ: <i>Суспільно-географічне макрорайонування України: нові методологічні підходи і пропозиції</i>	11
BACSÓ RÓBERT – PALLAY KATALIN: <i>Az ukrán és magyar államadósság jelenlegi állapota és hatása a nemzetgazdaságra: komparatív összehasonlítás a gazdasági válság tükrében</i>	21
FENYVES VERONIKA: <i>Likviditási helyzet vizsgálata havi adatok alapján</i>	31

INÁNTSY-PAP ÁGNES: <i>A hátrányos szociokulturális környezet, a motiváció és a sikeres nyelvelsajátítás összefüggéseinek vizsgálata</i>	39
RÉKA SÜTŐ: <i>The Language Repertoire of Transcarpathian Hungarian Teenagers</i>	45
TÓTH ENIKŐ: <i>A magyar nyelv megjelenése Badaló és Halábor nyelvi tájképében</i>	57
CSÉKE KATALIN: <i>A nákozás mint nyelvjárási jelenség szociolingvisztikai vizsgálata (egy elemzés tükrében)</i>	65
SEBESTYÉN ZSOLT: <i>Egy sajátos ungi névcsalád: Pásztély</i>	75
ЛІВРИЦ К. Е.: <i>Запозичення слів французького походження в угорську мову</i>	81

GÖNCZY SÁNDOR – ÉSIK ZSUZSANNA: <i>Közetgenetikai egységek kialakításának lehetőségei klaszteranalízissel egy kárpátaljai vulkáni terület példáján</i>	87
VINCE TÍMEA – CSOMA ZOLTÁN – SZABÓ GYÖRGY: <i>Beregszász talajainak állapota. A talajok fizikai-kémiai tulajdonságai és módosulásuk a használat függvényében</i>	97
VARGA ANDREA: <i>Beregszász léghőmérsékletének változása 1947–2013 között</i>	103
SZANYI SZABOLCS – KATONA KRISZTIÁN – RÁCZ ISTVÁN ANDRÁS: <i>Natura 2000-es jelzőfajok monitorozása a Beregi-sík kárpátaljai részén</i>	111
BERNÁT NIKOLETT: <i>Szernye felszíni és kútvizének biológiai vizsgálata</i>	119

TÖRZSÖK ANDRÁS – GYURICZA LÁSZLÓ: <i>Private Initiatives in the service of the animation of tourism in Keszthely, the capital of Lake Balaton</i>	133
MINORICS, TÜNDE – GONDA, TIBOR: <i>The use of our gastro-cultural heritage in tourism</i>	147
BERGHAUER SÁNDOR: <i>A Munkácsi járás természeti adottságainak idegenforgalmi szempontú kvantitatív értékelése</i>	153

SÜTŐ KRISZTINA: <i>Életmód, életvitel, egészségmegőrzés Beregszász vonzaskörzetében</i>	167
	
OROSZ JÚLIA: <i>A nőtörténet mint a történetírás új irányzata</i>	181
	
JANCSI SZABINA: <i>A Forrás Irodalmi Stúdió története és a kárpátaljai magyar polgárjogi mozgalomra gyakorolt hatása</i>	189
	
SZIMKOVICS TAMÁS: <i>Perl AJAX MySQL használata dinamikus weblapoknál</i>	195
	
KOMONYI ÉVA – LÉTAI BÉLA: <i>A kémiatanárok eredményességét befolyásoló tényezők Kárpátalja magyar nyelvű iskoláiban egy felmérés tükrében</i>	205
	
RECENZIO: <i>Intelligens háló...</i>	219
	
ESEMÉNYNAPTÁR	223

LIKVIDITÁSI HELYZET VIZSGÁLATA HAVI ADATOK ALAPJÁN

FENYVES VERONIKA

Debreceni Egyetem GVK, Számviteli és Pénzügyi Intézet,
Kontrolling nem önálló tanszék, adjunktus

A forgótőke alapvető fontosságú a vállalatok rövid távú pénzügyi helyzetének a meghatározásához. A forgótőke elemzése egyik módja a vállalat hitelképességének értékelésének. A forgótőke-menedzsment egyik kulcsterülete a likviditásmenedzsment, vagyis a fizetőképesség folyamatos fenntartása, hiszen rövid távon az a biztosítéka a vállalat talpon maradásának, és az alapozza meg a hosszú távú fejlődést is. A fizetőképesség mérőszámaiként általában a likviditási mutatókat szokták használni. Az elemzés információbázisa a 2000. évi C törvény által kötelezően elkészítendő éves beszámoló. Vizsgálatom során bemutatom, hogy milyen következtetéseket lehet levonni egy vállalat fizetőképességéről az éves adatok alapján és milyen, amennyiben év közben folyamatosan nyomon követjük a mutatószámok alakulását havi adatok alapján.

ABSTRACT

Working capital is crucial in determining a company's short-term financial status. Working capital analysis is a kind of credit rating. Liquidity management, namely preserving continuous solvency is a key area of working capital analysis, since this guarantees the company's operations in a short run and provides a basis for a long-term development. Usually, liquidity ratios are used to measure solvency. Information base of the analysis is compulsory annual reports regarding Act C of 2000. My analysis shows what kind of conclusions can be drawn from a company's solvency based on annual data or whether they are different if we continuously monitor the tendency of ratios based on monthly data.

BEVEZETÉS

A gazdasági válság következményeként jelentős mértékben beszűkült a külső finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés, illetve a hitelnyújtók is sokkal óvatosabbakká váltak. Ez azzal járt, hogy a külső forrásokat biztosítók alaposabban elemzik a forrásokat igénylőket, és azoknak is jobban tisztában kell lenniük saját helyzetükkel, ismerjék a belső forrásokból történő finanszírozási lehetőségeiket, hatékonyabban használják fel a rendelkezésre álló belső forrásaikat. A belső források megfelelő szinten történő biztosítása, a vállalat tevékenységének folyamatos finanszírozása szorosan összefügg a forgótőke-menedzsmenttel. A forgótőke-menedzsment előtérbe kerülésének oka, hogy napjainkra egyre hosszabb fizetési

határidők alakultak ki a vállalatok értékesítési forgalmában, azaz jelentős mértékben megnövekedett a kereskedelmi hitelezés¹ időtávja, amely időtávot a vállalatoknak finanszírozni kell tudniuk.

A FORGÓTŐKE-MENEDZSMENT

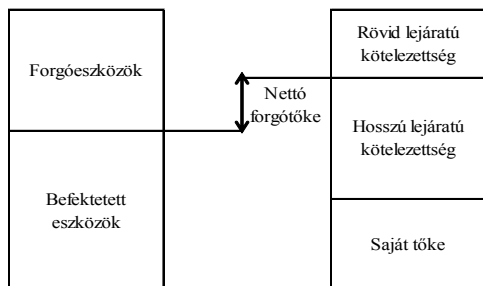
A forgótőke alapvető fontosságú a vállalatok rövid távú pénzügyi állapotának a meghatározásához. A forgótőke szignifikáns változása fontos információt sugároz a vállalat különböző érintettjei számára, és kiemelten igaz ez a nettó forgótőkére. A forgótőke elemzése egyik módja a vállalat hitelképességi értékelésének,

¹ A vállalkozások termék vagy szolgáltatás értékesítése során nyújtott hiteleit nevezzük kereskedelmi hitelnek.

valamint segítséget nyújt ahhoz is, hogy jobban megértsük a vállalat normál üzleti ciklusát.

Tarnóczi–Fenyves (2011) definiálta a forgótőke és a nettó forgótőke fogalmát, mert a hazai szakirodalomban (ritkábban a nemzetköziben is) annak többféle értelmezésével is találkozhatunk². A *forgótőke (working capital) a vállalkozás készpénzbe, követelésbe, készletbe és más forgóeszközökbe befektetett pénzeszköze (nevezik bruttó forgótőkének is)*. Tehát a forgótőke hagyományosan egy vállalkozás forgóeszközökbe történt befektetéseit jelenti, vagyis azokba az eszközökbe, amelyet a cég várhatóan egy éven belül képes készpénzzé konvertálni.

A forgótőke-menedzsmenthez kapcsolódó fontos mutató a *nettó forgótőke (net working capital)*, amit a vállalkozás forgóeszközeinek (forgótőkéjének) és rövid lejáratú kötelezettségeinek különbségeként határozhatunk meg, azaz a forgóeszközöknek az a része, amely nincsen lekötve rövid lejáratú kötelezettségekkel. A nettó forgótőkét úgyis felfoghatjuk, hogy az lényegében a forgótőke nettósítása. (1. ábra) Más nézőpontból megvizsgálva azt is mondhatjuk, hogy a *nettó forgótőke lényegében a forgóeszközök azon részét jelenti, amelyet hosszú lejáratú pénzügyi eszközökkel vagy saját tőkével, azaz hosszú lejáratú forrással finanszírozunk*.

1. ábra. Nettó forgótőke

² Úgy gondolom, hogy fontos megkülönböztetni a forgótőkét (bruttó forgótőkét) és a nettó forgótőkét, mert ez a megkülönböztetés könnyebbé teszi a mérőeszközként való felhasználásukat, nem utolsósorban értelmezhetővé válik a 'nettó' kifejezés.

Ha a forgótőkét és a nettó forgótőkét az előzőekben meghatározott módon értelmezzük, akkor a *forgótőke-menedzsment* a vállalkozás forgóeszközeinek finanszírozását és menedzselését, valamint a rövid lejáratú kötelezettségek felügyeletét foglalja magában. A forgótőke-menedzsment egyik kulcsterülete a likviditásmenedzsment, vagyis a fizetőképesség folyamatos fenntartása, hiszen rövid távon az a biztosítéka a vállalat talpon maradásának és az alapozza meg a hosszú távú fejlődést is. A likviditás megszűnése a vállalat megszűnéséhez vezethet. (Chorafas 2002) Ez azt jelenti, hogy a likviditásmenedzsmenthez tartozik az egyik legfontosabb vállalati pénzügyi kockázat, a nemfizetési vagy csőd kockázat. A likviditásmenedzsment legalapvetőbb feladata ennek a kockázatnak a minimálisra csökkentése, vagy úgyis fogalmazhatnánk, hogy egy optimális finanszírozási struktúra kialakítása.

LIKVIDITÁSMENEDZSMENT

A hatékony likviditásmenedzsment, azon túl, hogy biztosítja a fennmaradásukat, lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy kisebb ráfordítással nagyobb jövedelmezőséget érjenek el. Ezen túl stratégiai előnyt biztosíthat a gazdaságilag nehezebb időszakokban. A fizetőképesség mérőszámaiként általában a hagyományos likviditási mutatókat szokták használni. (1. táblázat)

Az 1. táblázatban lévő általános likviditási mutató képletéből és a nettó forgótőke definíciójából látható, hogy az általános likviditási mutató és a nettó forgótőke között egyértelmű összefüggés van. Az általános likviditási mutatót szokták forgótőke mutatónak is nevezni (working capital ratio). A két mutató közötti összefüggésből az is következik, hogy amennyiben a vállalat teljesíti az általános likviditási mutatónál elvárt értéket, akkor a nettó forgótőke pozitív lesz. Ebből az is következik, hogy az általános likviditási mutatónak legalább 1-nek kell lennie ahhoz, hogy a nettó forgótőke pozitív legyen. Az iparág és a

1. táblázat. Hagyományos likviditási mutatók

Általános likviditás	Likviditási gyorsráta	Készpénzszintű likviditás
<u>Forgóeszközök</u>	<u>Forgóeszközök - Készletek</u>	<u>Pénzeszközök + Értékpapírok</u>
Rövid lejáratú kötelezettségek	Rövid lejáratú kötelezettségek	Rövid lejáratú kötelezettségek

vállalat típusa függvényében a mutató nagyon eltérő lehet. A termelő vállalkozások esetében általában a magasabb mutató a jó, míg a szolgáltató vállalkozások esetén elfogadható az alacsonyabb érték is, mert azok általában pontosabban előrejelezhető pénzáramlással és kevesebb készlettel, illetve kötelezettséggel rendelkeznek (Soenen–Tarnóczy 1995). Az általános likviditási mutatót korábban 2:1 arány mutatónak is nevezték, ma azonban már – ágazattól függően – megelégszenek az 1,3–1,7-es értékkel is. A túl magas értéke a jövedelmezőség romlását vonhatja maga után. (HIMBER et al. 2006). Láthatjuk, hogy ha az előbbi intervallum alsó határát vesszük is figyelembe, az azt jelenti, hogy a forgóeszközök legalább 30%-át hosszú távú forrással kell finanszírozni. Mindezekből az is következik, hogy a nettó forgótőke likviditási mérőszámként is felfogható, azaz a nettó forgótőke nem megfelelő értéke a vállalat fizetési képességét kockázatát is jelzi.

A pozitív nettó forgótőke úgy is értelmezhető, hogy a cég valószínűleg képes lesz eleget tenni a pénzkövetelések összességének az év folyamán, vagyis fizetőképes. Ez azonban nem szükségképpen igaz, mivel a nettó forgótőke – az általános likviditási mutatóhoz hasonlóan – nem jelzi pontosan a likviditást, ugyanis csak a pénz és a rövid távú befektetések (értékpapírok) az igazán likvid eszközök. Azt az eszközt nevezzük likvidnek, amely könnyen és lényeges veszteség nélkül pénzzé konvertálható, míg a kötelezettség akkor likvid, ha azt a közeljövőben kell visszafizetni (Soenen–Tarnóczy 1995). A magas nettó forgótőke eredhet nagyon magas követelésállományba történő befektetésből (a vásárlók általi késedelmes fizetés vagy nemfizetés) és/vagy készletnövekedésből is. Magától értetődően nagy gondos-

sággal kell eljárni a likviditási mutatók interpretálásában. A nettó forgótőke változását nemcsak a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek változása idézheti elő, hanem a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek, illetve a befektetett eszközök változása is.

Az előzőeket is figyelembe véve, célszerű mindhárom likviditási mutatót kiszámolni, mert csak így kerülhetjük el a hibás döntést, követhetjük megfelelően a vállalat fizetőképességi kockázatának alakulását.

Egy vállalkozás likviditásának szigorúbb tesztje az ún. likviditási gyorsráta, amely a rövid lejáratú kötelezettségeket a forgóeszközök és a készletek különbségéhez hasonlítja. Ez tisztább mutató, mert figyelmen kívül hagyja azokat a forgóeszközöket, amelyek kevésbé likvidnek, nevezetesen a készleteket. Vagyis a könnyebben pénzzé konvertálható forgóeszközöket helyezi a figyelem középpontjába. A készletek kevésbé likvid volta azt jelenti, hogy esetenként nehéz azokat rövid határidő alatt az elvárt pénzmennyiségért eladni (pénzügyileg is realizálni), illetve a készletek könyv szerinti értéke nem mindig valós mérőszáma azok piaci értékének, még akkor sem, ha azok viszonylag gyorsabban cserélődnek, mivel nem veszi figyelembe a készletek minőségét (Soenen–Tarnóczy 1995).

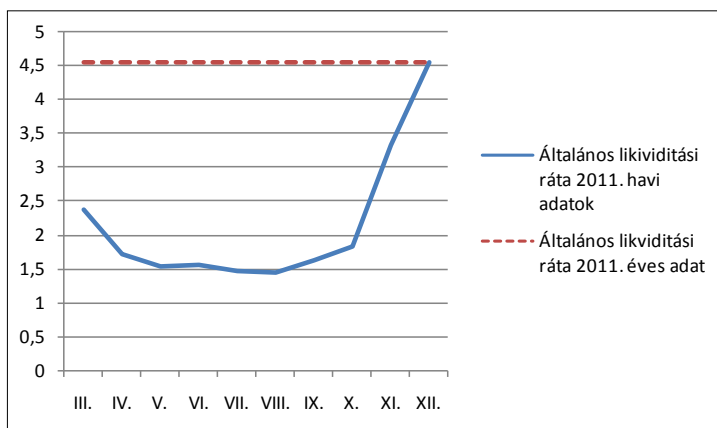
A vállalat fizetőképességének megítéléséhez véleményem szerint a készpénzszintű likviditás a legfontosabb. Ez utóbbi mutatóhoz általában nem szoktak megadni elfogadhatósági értéket, de figyelembe véve a mutató képzését, véleményem szerint a 0,25-0,3 körüli érték már elfogadhatónak tekinthető, mert ez azt jelenti, hogy a vállalkozás azonnal ki tudná fizetni a rövid lejáratú kötelezettségeinek 25-30%-át.

A hagyományos likviditási mutatókkal kapcsolatban azt is meg kell jegyezni, hogy a számviteli beszámolók alapvető jellemzőiből következően nem mindig mutatnak pontos képet a vizsgált vállalkozás fizetőképessége vonatkozásában, előfordulhat azok alul- vagy felülbecslése. Fontos lenne a likviditási mutatóknak a folyamatos figyelemmel kísérése, ami azonban azt igényelné, hogy a vállalkozásoknak negyedévente vagy havonta zárni kellene a számviteli nyilvántartásaikat.

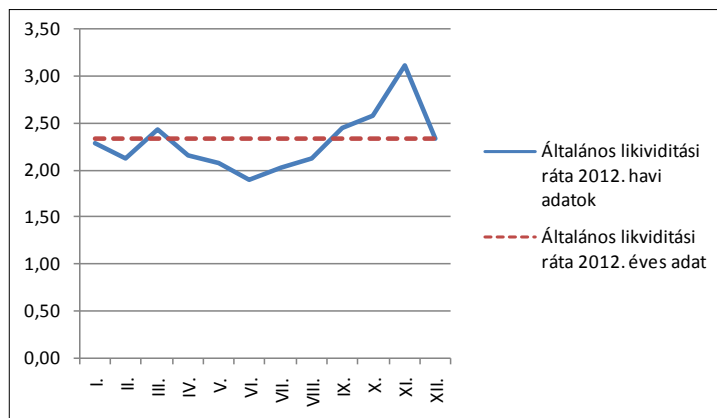
EREDMÉNYEK

Napjainkban a vállalatok életében elengedhetlenné vált a működésből származó adatok

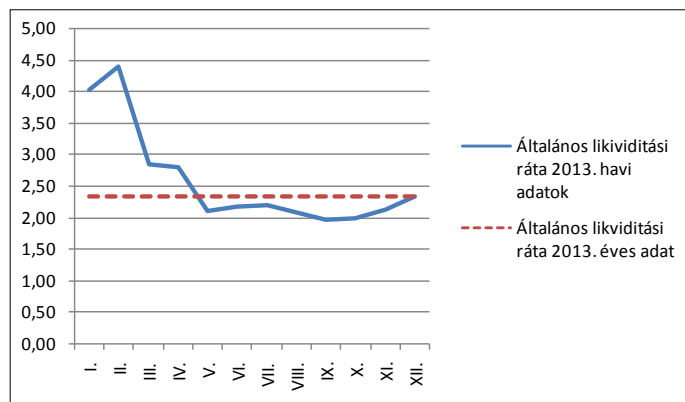
rendszeres megfigyelése és elemzése. Ezen adatok megfigyeléséhez, valamint elemzéséhez információforrás lehet a beszámoló készítésére kötelezett vállalkozás esetében a beszámoló. Az éves zárást a többször módosított 2000. évi C törvény követeli meg a vállalatoktól. Az éves beszámoló jellemzője, hogy a működéssel kapcsolatban egy gazdasági év gazdasági eseményeinek adatai alapján az adott év december 31-re vonatkozó adatokat tartalmazza. Az elemzéshez egy feldolgozóipari tevékenységet folytató vállalkozás havi és éves adatai alapján végeztem el, ami lehetővé teszi számomra a havi zárások és az éves adatok összehasonlítását.

2. ábra. Az általános likviditási ráta 2011-ben
(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

3. ábra. Az általános likviditási ráta 2012-ben
(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

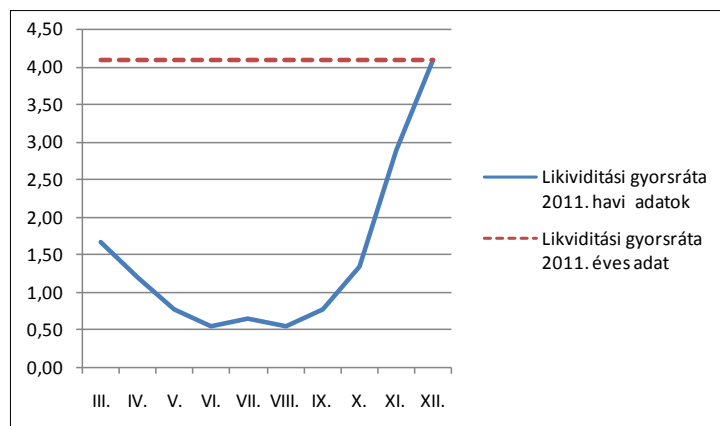

4. ábra. Az általános likviditási ráta 2013-ban

(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

Az általam elemzett vállalkozás általános likviditási rátájának alakulását a 2., a 3. és a 4. ábra mutatja. Megállapítható, hogy a vállalkozásnak nincsenek likviditási gondjai. A havi adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a mutatók érté-

pénzállománnyal és piacképes értékpapírral rendelkezik, akkor az likvidebb, mint amelyeknek hatalmas készletei vannak, ezért az általános likviditási ráta nem minden esetben megbízható jelzője a fizetőképességnek.

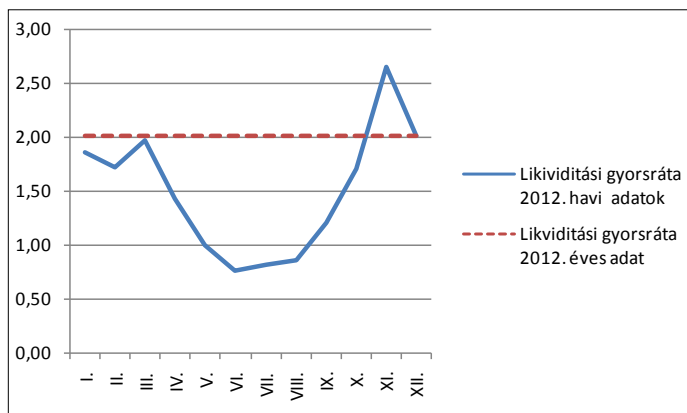
5. ábra. A likviditási gyorsráta 2011-ben

(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

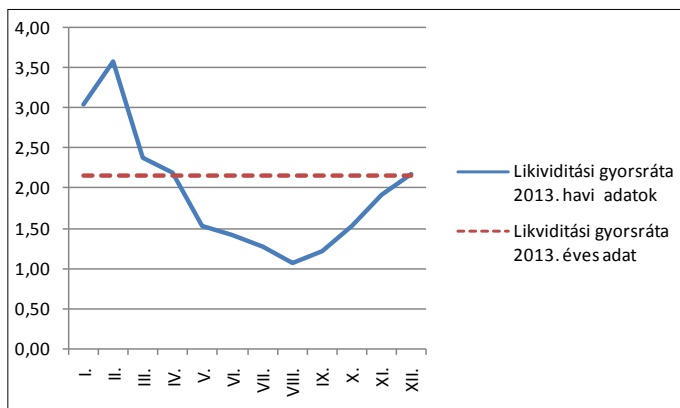
kei kisebb-nagyobb mértékben ingadoznak, ami az értékesítés szezonálisára vezethető vissza, valamint a partnerekkel kötött fizetési megállapodásokra. Az 2–4. ábrákból megállapítható, hogy a havi adatok alapján sokkal pontosabb és realisabb képet kaphatunk a vállalkozás likviditásáról, mint az éves adatok alapján.

Az általános likviditás mutatója nem méri a cég rugalmasságát. Abban az időszakban, amikor egy vállalkozás nagy mennyiségű

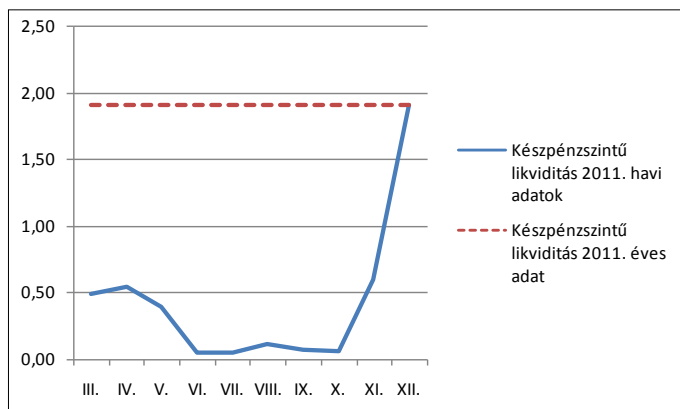
A készletvásárlás nem befolyásolja az általános likviditási mutatót, de csökkenti a likviditási gyorsráta értékét. Meg kell azt is jegyezni, hogy az általános likviditási mutató több olyan változó függvénye, amelyek eltérően befolyásolják a likviditást. A vállalat likviditási gyorsrátájának alakulását az 5., a 6. és a 7. számú ábrák mutatják be. A mutató alakulása alapján ebben az esetben is megállapítható, hogy a havi zárás során létrejött adatok milyen jelentős információforrást jelenthetnek a vállalat értékeléséhez.

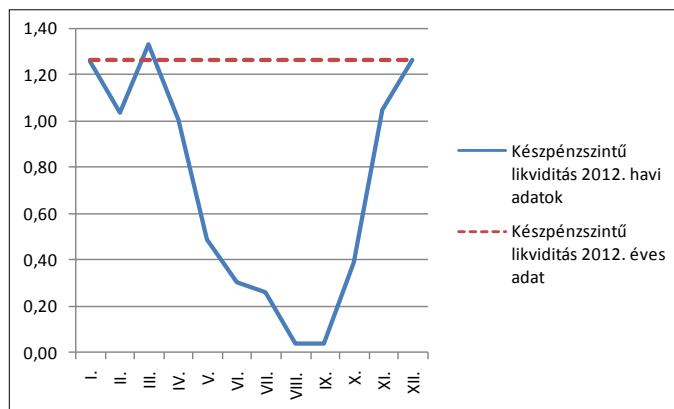
6. ábra. A likviditási gyorsráta 2012-ben
 (Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

7. ábra. A likviditási gyorsráta 2013-ban
 (Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

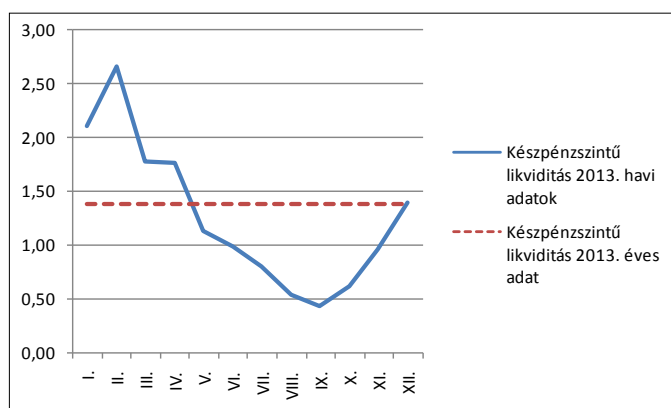

8. ábra. A kézpénzszintű likviditás 2011-ben
 (Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

9. ábra. A kézpénzszintű likviditás 2012-ben

(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

10. ábra. A kézpénzszintű likviditás 2013-ban

(Forrás: saját számítás egy feldolgozóipari vállalkozás adatai alapján)

A havi adatokat vizsgálva itt is megállapítható, hogy a mutatók értékei kisebb-nagyobb mértékben ingadoznak.

A likviditási gyorsráta esetében 2011-ben és 2012-ben voltak olyan időszakok a vállalkozás életében, amikor időszakosan az elfogadott határérték alá csökkentek a mutató értékek. 2013-ban is jellemző az adatok ingadozása, de minden időszakban eléri a mutató értéke az elvárt határértéket.

A likviditási gyorsráta a vállalat életében legkevésbé likvidnek számító eszközöket figyelmen kívül hagyja, azonban az elemzett vállalat jelentős készletállománnyal rendelkezik, ezért a mutató értéke eltér az általános likviditási ráta értékeitől.

A vállalat kézpénzszintű likviditási mutatóját a 8. a 9. és a 10. ábra mutatja be. A vizsgált vállalat esetében ezt a képletet felírhatnánk a pénzeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek hányadosaként is, mivel a vállalkozás forgatási célú piacképes értékpapírokkal nem rendelkezik.

A kézpénzszintű likviditási ráta esetében mind a három évben hasonló tendencia figyelhető meg a havi adatok alapján, mint az előző két vizsgált mutató esetében. 2011-ben és 2012-ben több esetben is a nulla értéket közelítették a mutatószám értékei, ami nagyon rossz likviditási helyzetet jelent. 2013-ban a kézpénzszintű likviditás szeptember hónapon kívül (0,43) minden esetben a 0,5-ös érték felett helyezkedett el.

KÖVETKEZTETÉSEK

Fontos a vállalkozás pénzügyi helyzetét bemutató likviditási mutatóknak a folyamatos figyelemmel kísérése, ami azonban azt igényli, hogy a vállalkozásoknak negyedévente vagy havonta zárni kellene a számviteli nyilvántartásaikat. A havi zárás nemcsak elemzés szempontjából fontos, hiszen a menedzsmentnek

nem elegendő csak a döntések meghozatalára koncentrálni, napjainkban egyre fontosabb szerepet kap a döntések időben történő meghozatala is. További fontos tényező a sikeres vállalkozások életében a döntések hatásának nyomon követése. Ezekhez a megfigyelésekhez szintén a havi zárás nyújthat segítséget, amely alapján részletesen elemezhetővé válik a cég működésének eredménye.

IRODALOMJEGYZÉK

- CHORAFAS, D. N. (2002): *Liabilities, Liquidity, and Cash Management*. Balancing Financial Risks. John Wiley & Sons, Inc.,
- HIMBER P. – KAPÁSNÉ DR. BÚZA M. – KOVÁCSNÉ SOÓS P. (2007): *Számvitel elemzés II*. Perfekt.
- SOENEN, L. – TARNÓCZI T. (1995): *Vállalati pénzügyek I*. Egyetemi jegyzet, KLTE, Debrecen.
- TARNÓCZI, T. – FENYVES, V. (2011): *A kockázatkezelésről controllereknek (2) A CONTROLLER: A GYAKORLÓ CONTROLLEREK SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓJA VII.*: (1) pp. 8–12.p.

Наукове видання

L I M E S

Науковий вісник Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II

2014

Том I

Угорською, українською та англійською мовами

Видання перше

Друкується в авторській редакції з оригінал-макетів авторів

Видавництво Валерія Падяка

вул. Гагаріна 14/3, Ужгород, 88006,

тел. (0312)-693132, моб. 0503726210

e-mail: padiak.valeri@gmail.com

www.padyak.com

Директор Л. ПАДЯК

Свідоцтво Держкомінформу України ДК № 963 від 20.06.2002 р.

Коректура: **Г. Варцаба**

Верстка: **В. Товтін**

Обкладинка: k&p

Замовлення № 323. Підписано до друку 26.11.2014 р. Формат 60x84/8.
Папір офсет. Гарнітура: Times. Умовн друк. арк. 13,25. Тираж 250 прим.

Друкарня ТОВ «Папірус-Ф»
Ужгород, вул. Собранецька, 146/39